

Bağlarda erken ilkbahar agroteknik ve bitki koruma önlemleri

Автор(и): Таня Динова, гл. експерт в дирекция „РЗ и контрол“ към БАБХ

Дата: 16.03.2014 *Брой:* 3/2014

- Bitki koruma ürünlerini üretimde kullanan tarım üreticileri, sadece ilgili üründe, zararlıda ve ilgili dozda kullanımına izin verilen, Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı (BGGA) web sitesinde yayınlanan **"Piyasaya Sunulması ve Kullanımına İzin Verilen Bitki Koruma Ürünleri Listesi"**nde yer alan bitki koruma ürünlerini kullanmakla yükümlüdür: <http://www.babh.government.bg>

- Bitki koruma ürünlerinin satın alınması, sadece faaliyet için lisans sahibi olan ve **BGGA** web sitesinde yayınlanan **"Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan Ticareti, Bir Tarım Eczanesinde Perakende Ticareti, Bitki Koruma Ürünlerinin Yeniden Paketlenmesi ve Alanların, Tesislerin ve Bitki Ürünlerinin Zararlılara Karşı Fümigasyonu ve Dezenfeksiyonu Faaliyetlerini Yürütmek Üzere Lisans Almış Firmalar Listesi"**nde yer alan tüccarlardan yapılmalıdır.

Bağlarda Erken İlkbahar Agroteknik ve Bitki Koruma Önlemleri

Hastalık /Zararlı	Etmen	Belirtiler/Zarar	Yaşam Döngüsü
Asma Kök Uurları 	Agrobacterium vitis - bakteri	- toprak yüzeyine yakın odunsu kısımlarda, 0,5 ila 10 veya daha fazla santimetre büyüklüğünde, granüler yapıya sahip pürüzlü şişlikler (urlar) bulunur - urlar soluk sarı ve yumuşaktır, zamanla kararır, sertleşir ve parçalanmaya başlar - urlar ayrıca toprak yüzeyinin hemen altında veya 1 m yüksekliğe kadar gelişebilir - enfekte olmuş bitkiler daha zayıf sürgünler oluşturur ve urların üzerinde kalan kısımlar ölebilir	- patojen, topraktaki bitki artıklarında ve enfekte bitkilerde kalır - esas olarak don veya dolu nedeniyle oluşan yaralardan girer - yaşlı ve terk edilmiş bağlar birincil enfeksiyon kaynağıdır - hastalık, asma fidanlıklarında ve genç bağlarda özellikle zararlıdır - enfekte asmalarda, şiddetli kış soğuğu kabuk çatlamasına neden olabilir
Mücadele:		- Sağlıklı dikim materyali kullanımı. - Asma fidanlıklarının iyi drene edilmiş yerlerde kurulması. - Siğ toprak işleme, genç asmaların doldurulması ve sonbaharda potasyumlu gübrelerle gübreleme. - Hastalığın tespit edildiği meyve veren bağlarda budama, öz su akışı başlamadan önce yapılmalı, önce sağlıklı bitkiler, sonra hastalıklı olanlar kesilmelidir. - Enfekte olmuş kısımların yakılması. - Her asmayı budadıktan sonra aletlerin %5'lik formalin çözeltisi veya %10'luk çamaşır suyu çözeltisi ile dezenfekte edilmesi. - Bağ kurulduktan sonraki ilk 3 yıl içinde etkilenmiş bitkiler tespit edildiğinde asmaların sökülüp imha edilmesi.	

Hastalık /Zararlı	Etmen	Belirtiler/Zarar	Yaşam Döngüsü
Esca (Beyaz Odun)	Phaeoacremonium cinsinden mantarlar ve esas olarak	- sürgün büyümesinde azalma - yaprakların boyutunda küçülme, deformasyon veya derin yarıklar, şiddetli sararma ve nekrozla birlikte	esca'nın etmenleri toprakta saprofitik olarak gelişir ve küçük kökleri, ardından kalın kökleri enfekte ederek dokuları tahrip eder

Bağlarda Erken İlkbahar Agroteknik ve Bitki Koruma Önlemleri

Çürüklü Ph.chlamydospora, (gü) Ph.aleophilum türleri

- belirtiler şiddetlenir ve tüm bitkilerin ölümüyle sonuçlanır
- hastalık ani solma şeklinde kendini gösterebilir, ardından bitkilerin kuruması gelir
- etkilenen asmaların odunu yumuşak, kırılğan, beyazımsı veya sarımsı renkte olur
- yapraklar, yeşil ve sarı-yeşil üzüm kabuğuna sahip çeşitlerde çevreden merkeze doğru sararır, kırmızı ve mavimsi-kırmızı üzüm kabuğuna sahip çeşitlerde ise kızarır
- dokular nekroze olur ve yapraklar erken dökülür, sürgünler Temmuz sonu ve Ağustos başında açıkta kalır
- hastalık belirtileri sürgünlerin taban yapraklarından başlar
- uzun süreli kuraklığı takip eden şiddetli yağmurlardan sonra asmalar kısmen veya tamamen aniden kuruyabilir
- enfekte olmuş kısımlar kahverengimsi-grimsi bir renge sahiptir, yapraklar sadece birkaç gün içinde dökülür ve odun çatlar
- hastalık, yaşlanan bağlarda veya ağır, asidik topraklara ve zayıf agroteknik uygulamalara sahip genç bağlarda gelişir

- Dikim materyali üretiminde, çelikler sadece tamamen sağlıklı asmalardan alınmalıdır.
- Vejetasyon döneminde, fidanlıktaki asmalar düzenli olarak kontrol edilmeli ve hastalık belirtisi gösterenlerin tümü işaretlenip yakılmalıdır.
- Ölü asmalar erken ilkbaharda sökülüp yakılır.
- Etkilenmiş meyve dalları, kısa budanmış dallar veya gövdeler kesilip yakılır ve asmanın tabanından çıkan sürgünlerden yeni bir gövde oluşturulur.
- Mümkünse, yaz ve sonbahar aylarında asmanın etkilenen kısımları kesilip imha edilir.
- İlkbaharda, önce tamamen sağlıklı asmalar budanır.
- Budama aletleri %5'lik bakır sülfat çözeltisi veya diğer dezenfektanlarla dezenfekte edilir.

Hastalık /Zararlı Etmen	Belirtiler/Zarar	Yaşam Döngüsü
Antrakn Gloeosporium ampelophagum - mantar	• sürgünlerde ve sülüklerde düzensiz yuvarlak, koyu kahverengi lekeler	• patojen, hasarlı sürgünlerde ve mumyalaşmış meyvelerde miselyum ve sklerot olarak kışlar

Bağlarda Erken İlkbahar Agroteknik ve Bitki Koruma Önlemleri

- lekelerin giderek büyümesi, merkezi kısımlarındaki dokuların çökmesi ve derin yaralar oluşturarak yarılması
- şiddetli saldırı altında, sürgün büyümesi durur, uçlar kararır, şekli bozulur ve kurur
- salkımlar ve sapçıklar da kuruyabilir
- kitlesel enfeksiyonlar sklerotlar tarafından gerçekleştirilir
- hastalık gelişimi için uygun koşullar serin ve yağışlı hava, sık dikim, tek yönlü azotlu gübreleme ve kordon budamasıdır
- bağlardaki saldırı yama şeklindedir

- Mücadele:
- Budama sırasında, hastalık belirtisi gösteren tüm sürgünler çıkarılmalıdır.
 - Kış ilaçlaması olarak %2'lik Bordo bulamacı uygulanması.

Hastalık /Zararlı	Etmen	Belirtiler/Zarar	Yaşam Döngüsü
Asma Koşnili	Pulvinaria vitis	• larvalar ve ergin böcekler, asmanın toprak üstü kısımlarının tümünden öz suyu emer, kısa budanmış dalları, sürgünleri, yaprakları ve taneleri tercih eder • asma hastalıklarına neden olan üç tip virüs taşırlar • şiddetli zarar görmüş asmalar tükenir, düşük verim ve kalitesiz üzüm verir ve sıklıkla kurur	• tür yılda bir nesil geliştirir • ikinci dönem larva olarak asmanın gövdesinde, kısa budanmış dallarında ve meyve dallarında kışlar • kışlamış larvalar Mayıs ayının ikinci yarısına kadar gelişir ve koşnil kabuğundan birkaç kat daha büyük, beyaz bir yumurta kesesi içinde yumurta bırakmaya başlar • bir koşnil 1500 ila 3000 yumurta bırakır
Mücadele:		• Kışlayan forma karşı mücadele için Mart ayının ikinci yarısında, tomurcuklar şişmeye başladığında, 1 lineer metre meyve dalında 1 larva yoğunluğunda, Para Zomer (parafin yağı) – %3 ile ilaçlama yapılmalıdır. • Haziran ayının ikinci yarısında, ruhsatlı insektisitlerle püskürtme yapılmalıdır.	